



## Det danske perspektiv - danske Oscarfortællinger

Da TV 2 natten til mandag den 25. februar 2013 viste årets jubilæums-show, var der tale om en rekordsættende Oscartransmission. Med et gennemsnitligt seertal på 100.000 opnåede TV 2 den højeste danske seertilslutning for en Oscartransmission nogensinde (Nielsen 2013).

Måske skyldtes dette, at Oscarshowet i ca. 10 år havde været henlagt til smallere kanaler som TV 2 Film og enkelte af landets biografale. Det kunne dog også skyldes, at Oscarshowet igen er blevet interessant set fra et dansk perspektiv, måske fordi dansk film siden "den danske Oscarguldalder" i slutningen af 1980'erne har fået en regulær genkomst og genopblomstring ved Oscaruddelingen. Med instruktører som Susanne Bier og Nikolaj Arcel, producere som Kim Magnusson, manuskriptforfattere som Anders Thomas Jensen og teknikere som Henrik Wann Jensen og Per H. Christensen er danske film og filmfolk angiveligt blevet lige så interessante for Oscarakademiet, som dansk arkitektur, danske krimiserier og dansk-islandske sweatere er det for den kreative amerikanske klasse.

Om det er Oscarakademiet og Hollywood, der har fået øjnene op for danske film og filmfolk (jf. også interessen for instruktører som Nicolas Winding Refn og skuespillere som Mads Mikkelsen) eller omvendt – at den danske filmindustri og fortællestil har nærmet sig den Hollywoodske – er naturligvis svært at sige. Men de seneste godt 15 år har danske film, på tværs af genrer og formater, markeret sig flittigt ved netop Oscaruddelingen. Tænk blot på kortfilm som *Valgaften* (1998) og *Der er en yndig mand* (2002), dokumentarfilm som *Burma VJ* (2009) og spillefilm som *Hævnen* (2010) og *En kongelig affære* (2012).

I de foregående to hoveddele har vi beskæftiget os med Oscarshowet i både en bred, overordnet forstand – som set fra forskellige forståelsesperspektiver – og i en række mere næranalytiske perspektiver (med nedslag på en serie af forskellige Oscarvindende film fra *The Broadway Melody* [1929] og *Gone With the Wind* [1939] til *Midnight Cowboy* [1969], *Titanic* [1997] og *The Artist* [2011]).

Bogens første del forsøgte at begribe og beskrive The Oscars som et komplekst, flerstrengt og tværmedialt fænomen.

Bogens anden del gik tættere på udvalgte Oscarvindere i kategorien "Bedste Film" for herved at anslå nogle spor, hvorudfra vi kunne forstå ikke bare *uddelingen* og *mediebegivenheden*, men også de *film*, hvorom det hele sig (i al fald tilsyneladende) drejer.

I denne, bogens sidste hoveddel fokuserer vi mere specifikt på den danske vinkel, dels den danske Oscarhistorie i overblikksform (Helle Kannik Haastrup), dels specifikke danske Oscarfilm (*Hævnen*, behandlet af Søren Rørdam Bastholm) og specifikke danske Oscarkandidater (Bille August og Nikolaj Arcel, interviewet af Steffen Moestrup, og Kim Magnusson, interviewet af Andreas Halskov).

Helle Kannik Haastrup viser os, at "den danske Oscarhistorie" er både længere og mere righoldig, end de fleste ville tro, og hun trækker spor fra den engelske *heritage-film* til danske Oscarvindere som bl.a. *Pelle Erobreren* (1987).

Søren Rørdam Bastholm går mere næranalytisk til værks og argumenterer på overbevisende facon for *Hævnen* (2010) som en "født Oscarvinder", mens han noterer sig og undersøger det paradoks, at en dansk film, som vandt både en Golden Globe og en Oscar for "Bedste Udenlandske Film", hverken kunne vinde en Bodil eller en Robert herhjemme for bedste *danske* film (ja, til Robertuddelingen var den end ikke *nomineret* i hovedkategorien).

De danske filmskabere og Oscarkandidater kommer også selv til orde, og i interviewet med Steffen Moestrup forklarer Bille August og Nikolaj Arcel om de følgevirkninger, deres respektive nomineringer og priser har fået – og de causerer på forskellig vis over det glittede show, Hollywoodsystemet og de danske versus amerikanske (film)traditioner.

Den i Danmark hyppigst Oscarnominerede person, produceren Kim Magnusson (nomineret fire gange), bliver også interviewet (af Andreas Halskov) om synet på produceren og den korte film i hhv. Danmark og USA, og om prisernes betydning for netop ham og hans metier.

"Vi er ikke længere bare et lille land, der engang imellem vinder en stor filmpris," siger områdedirektør fra Det Danske Filminstitut (DFI) Claus Ladegaard. Og han fortsætter: "Nej, vi er et lille land, der faktisk ret konstant ligger på et niveau, hvor vi er i hovedkonkurrencerne i Berlin, i Cannes og

har nomineringer til en Oscar" (Ladegaard, i *DRDK* 2013).

De følgende bidrag er ikke en ublu hyldest til den danske filmindustri og de danske Oscarkandidater, skrevet i en næsegrus beundring for nationale stjerner og prestigjøre prisuddelinger. Ganske at affærdige Oscarshowet og dets betydning, som Per Juul Carlsen andetsteds har gjort det (Carlsen 2013), synes omvendt at være lige så tvivlsomt som den næsegruse beundring.

Oscaruddelingen har siden slutningen af 1990'erne hædret en lang række af danske film og filmfolk, og Oscarshowet har i 2013 haft en større seertilslutning på TV 2 (hvor man undertiden var oppe på 160.000 tv-seere) end nogensinde før.

Uagtet, hvad man måtte mene om dette, så er Oscarshowet altså indflydelsesrigt – også på danske film, danske filmfolk og for danske tv-seere – og således kan det måske fortælle os noget om tendenser i dansk film, ganske som det kan være en indgang til at forstå og anskueliggøre den amerikanske film og filmindustri.

De følgende bidrag vil således på sober og akademisk - men ikke ubegejstret - vis forsøge at behandle og afdække dele af "den danske Oscarhistorie", set både inde- og udefra, i både et bredt og et mere dybtgående perspektiv.

## Litteratur

- Carlsen, Per Juul (2013): "Filmanmelderens 10 grunde til at droppe Oscar", DR Kultur, 24. februar 2013. [www.dr.dk/Nyheder/Kultur/Film/2013/02/22/115058.htm](http://www.dr.dk/Nyheder/Kultur/Film/2013/02/22/115058.htm).
- DRDK (2013): "Filmfolk efter Oscarfallit: Dansk film er ikke til at stoppe", *DR.dk*, 25. februar 2013. [www.dr.dk/Nyheder/Kultur/Film/2013/02/25/043630.htm](http://www.dr.dk/Nyheder/Kultur/Film/2013/02/25/043630.htm)
- Nielsen, Susanne (2013): "Seerrekord til Oscar-showet", *tv2id*, 27. februar 2013. [tv2id.tv2.dk/nytomtv/article.php/id-65104220:seerrekord-til-oscarshowet.html](http://tv2id.tv2.dk/nytomtv/article.php/id-65104220:seerrekord-til-oscarshowet.html)